

שלומית אורן/יום שלישי, 15 באוקטובר 2019 אמנות

FRIEZE 2019: הכוכבים, הגימיקים והעידן החדש

יריד FRIEZE היה כל מה שהוא מבטיח ומקיים מזה 17 שנה: שני אוהלים לבנים עצומים שצמחו בן־יום בפארק ריג'נט, מלאים באמנות יקרה ויוקרתית, לצד ירידי לווין שעסקו באמנים קנוניים, באמנות אפריקאית ובעיצוב

יריד FRIEZE, שהתקיים בראשית החודש בלונדון, מהווה את חוד החנית של האמנות העכשווית. ככזה, הוא כלל השנה את כל הלהיטים המוכרים כמו ג'ף קונס, טרייסי אמין, טום ווסלמן וגם קארה ווקר האמריקאית, שהציבה במקביל בטייט מודרן פסל־מזרקה עצום, המבוסס על המזרקה מול ארמון באקינגהם, אולם מתאר את סבלם של העבדים השחורים.

גם מקומם של הגימיקים לא נפקד, כמו לדוגמה המכונה האוטומטית שהציב האמן הבריטי ראיין גנדר, שבמקום משקאות מאפשרת מכירה של עבודות אמנות במחיר קבוע של 500 פאונד (במקור המחיר היה 1,000 פאונד, אולם התברר שהמכונה לא איפשרה לקבוע סכום זה). איזו יצירה תנפיק המכונה? אין לדעת, צריך לקחת צ'אנס. לא רבים עשו זאת, אבל הנה, כותבים על זה, כך שאולי המטרה הושגה.

יריד FRIEZE MASTERS, אחיו הצעיר של היריד המרכזי, נפתח ב־2013 ומוצגות בו יצירות אמנות משחר ההיסטוריה ועד שנת 2000. רבות מהגלריות – במיוחד הגדולות שבהן כמו גגוזיאן, האוזר ווירת' ודיוויד זווירנר – מציגות בשני הירידים במקביל, יצירות בעלות אופי שונה. אם ב"פריז לונדון" צו השעה הוא יצירות חדשות ועדכניות, הרי שב"פריז מסטרס" הדגש הוא על יצירות של אמנים איקוניים, מכל התקופות.

הכוכב השנה היה ציור בשם "המשורר" של סנדרו בוטיצ'לי, מתחילת המאה ה־16, שהוצג על ידי גלריית טריניטי. תג המחיר עליו הוא 30 מיליון דולר, כיאה ליצירה האחרונה של המאסטרו שנמצאת בידיים פרטיות. מקום של כבוד ניתן כאן גם למסטרים מקומיים כמו לוסיאן פרויד, דייויד הוקני ופאולה רגו הבריטים.

בניגוד לשנים קודמות שבהן רבות מהגלריות אצרו את התצוגה באופן מוקפד ומעניין, והקדישו אותה לאמן אחד או לנושא ספציפי, השנה ברוב הביתנים הוצגו הלהיטים הגדולים של הגלריות ללא מאמץ אוצרותי מיוחד. שני מקרים ספציפיים לכדו את תשומת הלב. גלריית מריאן בואוסקי הקדישה את כל התצוגה ליצירות של האחים האאס: כלי קרמיקה בעלי מראה ייחודי וצבעוניות מרהיבה השואבים השראה מצמחיית ים ופטריות שונות. טכניקת הצביעה נותנת תחושה שמדובר ביצורים חיים ותנועת המדפים המרעידה אותם מדגישה זאת.

גלריית The Art of Everything הקדישה את הביתן שלה לאמנים אזוטריים, מיסטיקנים שיצירותיהם עוסקות ברוחניות, תחת השם The Medium's Medium. נשמע מוכר? אכן: כמו בתערוכה "יש עידן חדש: על הרוחני באמנות" במוזיאון תל אביב, גם כאן הציגו יצירות של אמה קונץ והילמה אף קלינט. למרבה ההפתעה הגלריה העמידה למכירה יצירה של אף קלינט, אף על פי שהאמנית ציוותה בצוואתה כי יצירותיה לא יימכרו. עד כה נראה כי בני המשפחה כיבדו זאת, אולם כשנשאלה על כך, נציגת הגלריה זעה באי נוחות והסבירה שהיא לא יכולה להרחיב בנושא.

בין אמנות לעיצוב ו־54 המדינות של אפריקה ---

עקב החשיבות של היריד בעולם האמנות והעובדה שהוא מושך אליו אספנים ואוצרים רבים, התפתחו סביבו ירידים נוספים, שמציעים אלטרנטיבה או חוויה משלימה ליריד המרכזי. אחד מהם הוא PAD, יריד עיצוב ואמנות שחוגג את טשטוש הגבולות בין השניים. אפשר למצוא בו רהיטים ייחודיים, חלקם לא נראה כנועד לשימוש אלא יותר לרושם; ויש רושם. תכשיטים גם הם מהווים חלק גדול מהביתנים, עם יהלומים ואבנים יקרות בגדלים דמיוניים ובעיצובים אקסטרווגנטיים.

לחלופין, אפשר למצוא כאן גם תכשיטים שעוצבו על ידי אמנים ומעצבים ידועי שם ונושאים את החתימה האמנותית שלהם, דוגמת זאהה חדיד ואיליה ואמיליה קבקוב. לצד אלה הציגו גלריות אירופאיות שונות יצירות של אמנים כמו ג'ורג' קונדו, יאיוי קוסמה, פיקאסו ובאזליץ. אחרי המהומה של היריד המרכזי היה משהו נעים ביריד קטן ואינטימי יותר, שבו גזעי העצים של כיכר ברקלי מהווים חלק אינטגרלי מהביתנים.

בבית סומרסט הוותיק והיפהפה נפתח במקביל יריד אמנות אפריקאית עכשווית בשם 1-54 (המתייחס למספר המדינות באפריקה). יצירות רבות עירבו טכניקות מסורתיות כמו שזירה ואריגה, באופן שמדגיש את מוצאם של האמנים. בחלק מהמקרים זה נעשה באופן טכני וצפוי, אולם במקרים אחרים הרעננות והמקוריות לכדו את העין ואת תשומת הלב.

- רוצה לקבל את הכתבות שלנו לתיבת המייל? הירשמו באן לניוזלטר שלנו >>

התערוכה המרכזית של היריד הייתה תערוכת היחיד של האמנית הדרום אפריקאית מארי סיבאנדה, שהציגה שלוש סדרות המתאפיינות בצבעים. הסדרה הכחולה קיבלה את צבע המדים של המשרתת שחולמת על האפשרויות שחסומות בעבורה עקב אפליה וחוסר שוויון; הסדרה הסגולה ייצגה את המאבק המר באפרטהייד ולקחה את צבעה ממחאת הגשם הסגול בשנת 1989; ואילו הסדרה החדשה ביותר, האדומה, עסקה בקשר לכנסיה.

הפסלים והצילומים של סיבאנדה עוסקים בהיסטוריה המודרנית של ארצה דרך דמותה של סופי, האלטר־אגו של האמנית. התערוכה הייתה מרשימה ברמה מוזיאלית, ותרמה להבניית הקונטקסט של היריד כולו, שיצר עניין בעושר ובמגוון של היצירות והאמנים, רובם לא מוכרים.

